

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-

dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton

Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kan.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1,

Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, šte. 2, Ely,

Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, šte. 114, Ely,

Minn.

Vsi dopisi, tiskajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne

pošiljke, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-

tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebnih ali neuradnih pismih od strani članov se ne bode

osiralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

GLAVNEGA TAJNIKA
J. S. K. JEDNOTE.PREMEMBE ČLANOV IN ČLANIC PRI SPODAJ NAVEDE-
NIH DRUŠTVIH.

Sv. Janeza Krstnika, šte. 71, Collinwood, O.

Zopet sprejeti: Stefan Pular; 74, 17744, 1000, 40. — Frank

Zupančič; 71, 14384, 1000, 39. — Frank Struna; 86, 10158, 1000,

22. —

Suspendirani: Jakob Pavce; 81, 17173, 1000, 32. — John Assea;

92, 53358, 1000, 21. — Frank Gričar; 77, 6445, 500, 29. — Frank

Rupert; 92, 13470, 500, 18.

Sv. Janeza Krstnika, šte. 75, Cannonsburg, Pa.

Zopet sprejeti: Alec John; 63, 7071, 500, 44. — Mozar Martin;

75, 16894, 500, 38. — Tomšič Adolf; 90, 15054, 500, 22.

Suspendirani: Azman Anton; 85, 16276, 500, 28.

Sv. Rešnjega Telesa, šte. 77, Crabb Tree, Pa.

Pristopil: Grdenič Vinko; 95, 18256, 1000, 20.

Sv. Jernej, šte. 81, Aurora, Ill.

Pristopil: John Skoflanc; 78, 18245, 500, 37.

Sv. Janeza Krstnika, šte. 82, Sheboygan, Wis.

Suspendirani: Anton Zajec; 67, 11263, 1000, 42.

Sv. Martina, šte. 83, Superior, Wyo.

Zopet sprejeti: Lozar John; 89, 5997, 1000, 17.

Suspendirani: Mivšek Jakob; 87, 6406, 1000, 20.

Sv. Andreja, šte. 84, Trinidad, Colo.

Pristopil: Valentin Kalisnik; 92, 18254, 1000, 23.

Pristopil: Turkovich John; 85, 18239, 1000, 30.

Sv. Alojzija, šte. 87, St. Louis, Mo.

Suspendirani: John Golobich; 83, 10993, 500, 26.

Orel, šte. 90, New York, N. Y.

Suspendirani: Erzar Frank; 89, 17190, 500, 24. — Majcen Jo-

spi; 69, 12381, 500, 40. — Potočnik Peter; 71, 12031, 500, 38.

Sv. Roka, šte. 94, Waukegan, Ill.

Pristopili: Paul Bartel; 99, 1825, 1000, 25. — Helena Garišek;

76, 18258, 1000, 39.

Odstopili: John Rep; 96, 16347, 1000, 17. — Marija Terček; 86,

15706, 500, 26.

Sv. Franciška, šte. 99, Moon Run, Pa.

Suspendirani: Drašler Jakob; 80, 17083, 500, 33.

Felixka, šte. 101, Walsenburg, Colo.

Pristopil: Adolf Lasnik; 85, 18244, 1000, 30.

Sv. Marije Vnebovzete, šte. 103, Collinwood, O.

Suspendirani: Marija Nose; 74, 16193, 500, 38. — Marija Jenc;

76, 17334, 500, 37.

Sv. Martina, šte. 105, Butte, Mont.

Pristopila Antonija Deslich; 81, 18240, 500, 34.

Sv. Janeza Krstnika, šte. 106, Davis, W. Va.

Zopet sprejeti: Alois Gruden; 79, 15964, 1000, 33. — Anton

Likar; 93, 17944, 1000, 22.

Suspendirani: Joseph Jakšetič; 79, 17862, 500, 35.

Pristopil: Puntar Valentin; 85, 18249, 1000, 30.

Sv. Antona, šte. 108, Youngstown, O.

Pristopila: Rupnik Mary; 92, 18250, 500, 23.

Sv. Marije Trsatske, šte. 109, Keewatin, Minn.

Pristopil: John Mikolich; 96, 18259, 1000, 19.

Zopet sprejeti: Jos. Majerle; 81, 1483, 1000, 21. — Ana Majer-

le; 79, 8979, 500, 27.

Suspendirani: Jos. Draskovich; 93, 15250, 1000, 19. — John

Hren; 72, 6717, 1000, 35. — Marija Hren; 75, 11029, 500, 33.

Sv. Franciška, šte. 110, McKinley, Minn.

Pristopili: Zajec John; 84, 18246, 500, 31. — Tomio Anton;

87, 18247, 500, 28. — Anzele Tomaž; 88, 18248, 1000, 27.

Zopet sprejeti: Vučinović Tom; 80, 15761, 1000, 31.

Sv. Jurja, šte. 111, Leadville, Colo.

Suspendirani: Bulh Anton; 87, 17090, 1000, 27. — Lunder

John; 97, 17240, 500, 16.

Slovenec, šte. 114, Ely, Minn.

Zopet sprejeti: Jos. Milković; 78, 17484, 1000, 36. — John Vuj-

čič; 88, 17490, 1000, 26.

Črtani: Frank Dejak; 91, 17411, 1000, 22. — Angjela Dejak;

97, 17415, 1000, 16.

Suspendirani: Frank Kocjan; 75, 17350, 1000, 38. — Anton

Meršnik; 85, 17263, 500, 28. — John Petrič; 87, 17476, 500, 26. —

Jos. Kostele; 76, 18224, 1000, 38.

Sv. Pavla, šte. 116, Delmont, Pa.

Suspendirani: Gioncomelli Anton; 88, 17391, 1000, 25. — Sed-

lar Frank; 90, 10064, 500, 18.

Sv. Jurja, šte. 118, Cokedale, Colo.

Pristopil: Peter Jengi; 94, 18241, 1000, 21.

Sv. Marija Čistega Spočetja, šte. 120, Ely, Minn.

Prestopila k društvu sv. Cirila in Metoda šte. 1, Ely, Minn.:

Ana Kočvar; 71, 7986, 1000, 43.

Pristopila: Ana Grahek; 86, 18261, 500, 29.

OPOMBA: Poleg članovega imena navedene številke značijo:
Prva leto rojstva, druga certifikatno številko, tretja zavarovano
svoto, četrta razred.Procesi proti srednješolcem v Bosni in
Hercegovini.

Avstrijska in ogrska vlada že od začetka vojne preganjata vse Jugoslovane, ki se vsaj malo narodno čutijo. Znano je, da smo tudi mi Slovenci imeli silno mnogo pretrpeti. Že v začetku vojne so nam zaprli cele vrste narodnih ljudi, med temi tudi mnogo žensk in nedoletnih dijakov. Še danes sedi v ljubljanskih ječah 36 slovenskih srednješolcev in visokolešolcev, ki so obtoženi veleizdaje, a jih brez obravnave drže v ječah že dolgi 15 mesecev. V tem nečloveškem postopanju se jasno vidi peklenska namera, da se obtožene dijake moralno depresira in jih prisili da podajo zahtevane izjave.

Še hušje nego pri nas, pa se go- di našim bratom v Bosni. Na tem mestu prinašamo samo nekaj podatkov o brezprimernih procesih, ki jih vodi avstrijska vlada v Bosni proti učencem srednjih šol. Podatki so točni in jih črpano po informacijah, ki jih dobiva "Jugoslovanska Korespondenca" v Londonu in v Parizu.

Nekoe v početku vojne je pri- nesel zagrebški "Hrvatski Pokret" v šte. 229. sledečo vest:
Novi veleizdajniški proces v Sa- rajevu. Iz Sarajeva javljajo: Do 18 dijakov srednješolskih zavodov je bilo ob priliki novega šolskega vpisovanja izključenih. Pretežna večina izključenih pripada sara- jevskim šolam, katerih delovanje se vidi iz procesa proti ubijalcem prestolonaslednika. Več učencev, katerim se ni moglo dokazati no- bene krivde, je puščeno na prosto, ali ne smejo zapustiti Sarajeva, kar bodo priče v drugem veleiz- dajniškem procesu, kjer bo šte- vilno obtožencev vse drugega veliko nego pa v prvem procesu. Ravnatelj trgovske šole in več profesor-jev, ki so delali propagando, se nahajajo v ječi. Mostarski profe- sor Martinović je sojen radi kir- ženja lažljivih vesti, kar je dalo županu povod, da je izdal znani razglas na meščanstvo. Gornje- omenjeni proces je šele v preisko- valnem štadiju.

Po teh velikih zapiranjih v ma- sah imamo podatke o štirih veli- kih procesih proti srednješolcem v Bosni in Hercegovini.
Prvi proces se je vodil 3. marca 1915 v Banjaluki proti 35 osebam, skoro izključno proti dijakom banjaloske realke in njihovim profesorjem. Obtoženi so:
"Dr. K. Kršmanović, direktor re- alke v Banjaluki, I. Milič (pri vo- jakih), V. Skarič in P. Popović (pri vojakih), profesorji na istih šolah; dalje dijaki te realke: S. Alagić, T. Veljković, S. Kliska, S. Milanović, M. Mandić, Lj. Milič, M. Janković, M. Muftić, S. Bajić, V. Sujica, M. Tomljenović, P. Tim- sisina, R. Birger, S. Bahtiarović, D. Divjak, D. Kandić, I. Stefanović, I. Pajic, M. Simić, S. Rado- vić, B. pl Petrović; abiturijenti: R. Kurtagić, Karakula, E. Birger, A. Kulenović, D. Bijelić; končno F. Kurtagić, bančni uradnik, L. Gjukica, preparandist, (obsojena že v atentatskem procesu na 10 let), M. Zarića, ljudskošolski učitelj in N. Kostica, župnik. Od ob- toženih je 7 mohamedancev, 4 ka- toličani, 1 grko-katolik, ostali so pravoslavni.

Obtožnica pravi, da so omenjeni mladi ljudje hoteli ustanoviti dru- štvo "Jugoslavijo", inšpirirani po pozivih mladine iz Prage in iz Ljubljane. Cilj društva označuje zločin kršitve javnega mira in re- da in zato so omenjeni mladi lju- dje obtoženi po paragrafu 142. kazn. zak.
Direktor Kršmanović in profe- sorji se tožijo, da iz zlobe niso ho- teli zaprečiti tega gibanja med di- jaki, čeravno so vedeli, kakšen značaj ima. Dr. Kršmanović je ra- zen tega še bil obtožen, kot nad- zornik ljudske šole, v kateri je u- čitelj Zarić ukazal otrokom, da se učijo in deklamirajo na skušnji neke nelojalne pesmice iz detin- skega lista "Mala Srbadija". Dr. Kršmanović je pustil brez opom- be, da se take pesmi deklamirajo, in še več, celo naročil se je na ime- novani list na ime svoje hčerke. Končno se župnik Kostić obtožuje, da je uničil Zaričeve spise, ko je zvedel, da je ta zaprt.
Po obravnavi v Banjaluki, na kateri je bil del obtoženih, med njimi tudi direktor Kršmanović, osvobojen, je vrhovno sodišče v Sarajevu uničilo razsodbo in od- redilo, da se vodi nova obravna- va. Nova obravnava se je vodila pred sodiščem v Travniku 5. av- gustu t. l., in je izrečena mnogo ostriša obsodba. Jarakula je ob- sojen na šest mesecev, dva na 4 mesece teke ječe; dalje so obsoje- ni štirje na 14 dni, a direktor Kr- šmanović (vitez Franc Jožefovega reda, kakor ga obtožnica titulira), na štiri mesece ječe. Obtožbo je zastopal državni pravdnik Weinert, obtožence je pa branil advo- kat dr. Ivanišević.

Drugi nam znani proces se je vršil v Sarajevu 12. maja 1915 proti srednješolcem iz Mostarja. Bilo jih je deset in to: V. Lalić, K. Grdjić, C. Mastilović, kot glavni krivci ter njihovi tovariši: I. Sa- rić, M. Grdjić, C. Mitrinović, B. Bratić, A. Ništa, D. Pavić, vsi gimnazijalci in C. Doder, roko- dedec.

Obtožba se tudi tu opira na par. 142. k. z. Glavni krivci, gimnazij- je Marič, ki se nahaja v Srbiji, je odšel iz Mostarja v Beograd in je bil v korespondenci s svojimi tovariši v Mostarju. Obsojeni so: prvi trije po 12 mesecev težke je- če, zadnja dva po mesec dni, a o- stali po deset mesecev.

Tretji proces se je vršil 13. ju- lija 1915 pred okrožnim sodiščem v Travniku proti srednješolcem iz Sarajeva in iz trebinske trgo-vske šole. Obtoženih je bilo vsega 65, ali na obravnavi jih je bilo sa- mo polovica, ker se drugi nahaja- jo ali v vojni, ali pa v inozemstvu. Tudi v tem procesu je bilo poleg Srbov obsojena cela vrsta Hrva- tov in muslimanov. Glavni krivci je bil Borivoj Jevtić. Vsi se obto- žujejo, da so vodili veleizdajniško jugoslovansko propagando, in da so bili v zvezi z belgrajskim klu- bom "Narodno Ujedinjenje", ki je imelo cilj: združenje srbskega, hrvaškega in slovenskega naroda v nacionalno državo od Bregalni- ce do Soče, od Cetinja do Novega Sada.

Državni pravdnik dr. Koenig je predlagal kazen po par. 142, in navzlic lepi obrambi s strani advo- katov Dimovića in Andrića so bili obtoženci kaznovani od 6 tednov do 3 let ječe. Karakteristično je pri tem procesu, da navaja obto-

nica, da so dijaško revolucionar- sko gibanje v Bosni organizirali slovenski dijaki, ki so imeli svoj revolucionarni centum v Ljubljani, od koder so pošiljali svoje agitatorje v Bosno.

Cetrti proces se je vodil 13. sep- tembra v Bihaču. Zagrebški "Ob- zor" od 17. septembra poroča, da je v tem procesu bilo obtoženih 41 dijakov iz gimnazije v Tuzli, med njimi tudi trije njihovi profesorji. Obtožba je tu najtežja. Državni pravdnik toži radi zločina veleiz- daje, kršenja javnega mira in re- da in radi ustanavljanja tajnih društev. Posebno se obtožujejo ti- sti mladi ljudje, ki so bili v zvezi z belgrajsko "Narodno Ogram- bo".

Obtoženci so sledeči:
1. Radi motenja javnega mira in reda in radi veleizdaje: M. Ilić, M. Stojanović, T. Ilić, S. Botić, B. Tomić, V. Vasiljević, D. Magjer, S. Stojanović.
Za dva od teh, ki sta že dovr- šila dvajseto leto, predlaga držav- ni pravdnik smrtno kazen, za osta- le pa ječo od 10 do 20 let.

2. Zaradi veleizdaje: I. Zeče- vić, V. Gaković, S. Miličević, N. Ni- kolić, L. Kladar, B. Mitrović, Lj. Rankov, Z. Zarić, R. Starović, J. Bangić, D. Stanišić, P. Jovanović, B. Vuković, M. Ilić, A. Popović, D. Popović, J. Savić, G. Jovanović, V. Narančić, M. Ivković, K. Hekman, N. Todić.

3. Radi zločina motenja javnega mira in reda: trije profesorji: P. Miletić, V. Vujašinović, A. Bise.

4. Radi zločina odobravanja atentata: T. Ilić, M. Stojanović, V. Stjepanović.

5. Radi zločina krivega pře- vana v procesu Principa in tovari- šev: J. Zečević.

Od obtožencev so trije musli- mani (en profesor), trije katoliki, a ostali pa pravoslavni. Vsi obto- ženci se nahajajo v ječi razen Stje- panovića. Predsednik sodišča Lie- blein, državni pravdnik Weinert, branitelj Dimović.

Do danes ne vemo, če je obsod- ba izrečena in kako se glasi.

To so dijaški procesi, ki so se do danes vršili v Bosni in Hercegovini. V kratkem pa se pričakuje v Banjaluki velik proces proti vsem javnim in kulturnim delavcem te dežele. Avstrija je to ubogo zem- ljo popolnoma uničila s svojo sol- datesko, sedaj pa hoče s procesi uničiti svojo inteligenco, da bi mo- gla neovirano izvrševati svoje ger- manizatorske namene.

Pismo z Goriškega.

Bivam v skromni, za silo o- premljeni sobici župnišča med voj- nim hrupom. Noč in dan ječijo po cesti kolesa težko obloženih voz, karavane potrpežljivih mul stopa- jo zamišljeno svoje navadno vsak- danje pot. Neznaki prah ti sko- ro zakriva Bošnjaka, ki stopa z gibelnimi koraki ob svojem živin- četu. Završi po zraku, trenotek nato udari težka granata s silnim bobnenjem ob skale, nedaleč od ceste. Ali ga marikaj prestraši? Mirno stopa naprej ob svoji mu- li, še toliko se mu ne zdi vredno, da bi se ozrl. Saj to bobnenje in udarjanje je v vojni samo po se- bi razumljivo. Iz učnikov pa tudi lahko sklepa, da bi bil prevelik strah — prazen, kajti italijanske granate imajo posebno veselje — rušiti skale. Skoro mesec dni, od- kar bivam tu, niso pokazali poten- tnejši drugega junštva, kot da so z granatami užgali poslopje, kjer je bil nastanjen lazaret, zaznamo- van rdečim križem. Morda je Ca- dorna za to še kaj avanziral. Do gotovega časa so pokašljali Itali- jani vsak dan po par deseterice težkih granat v naše obližje, a se- daj imamo že teden dni mir pred njimi, dasiravno streljanje prav- nič ne preneha. Morda so le izpre- videli, da se ne izplača metati toliko tisočakov v prazen nič, ali pa jim je naš "Pepe", ki je ne- kaj nevoljno godrnjal, zagodel la- bodovo pesmico.

Prebivalci kraja so ostali veči- noma doma, le del vasi je izpraz- njen; oditi so morali pa vsi be- gunci, kateri so pribražali iz bliž- njih krajev B. in C., sploh vsi oni, ki nimajo iz svojih domov. Le z nad 90 let starim Bosovim Andre- jem je bilo dovolj opraviti. Se- demkrat, kakor mi je pripovedo- val vojni kurat, so ga odpravili iz njegove rojstne hiše, a sedemkrat jim je utekel nazaj. Granate so mu raztrgale skoro vse hišo, a on je vztrajal. Slednjič se je moral vendarle udati in zapustiti drago domačo grodo. Pustiti dom — to boli... Kot drugod v izpostav- ljenih krajih tudi tukaj ljudje na polju opravljajo svoje posle. Pro-

ti večeru gredo na njive izkopa- vat krompir in napravljat drva.

Živimo tu seveda bolj vojaško življenje. Udobnosti, kakršnih bi si človek želel, seveda ni, saj jih človek pa v teh časih tudi ne mo- re pričakovati. S sovražniki smo pa tudi precej v stiku, ker, kakor mi je pripovedoval častnik, vidi italijanski opazovalec na oddalje- nem hribu vsako našo krettnjo, a grozdje je prekrilo. Človek bi se najraje razkoračil in z zadošče- njem položil, po otroško, palec na nos in mazinec obrnil proti njim....

Koliko mesa porabi francoska
divizija?

Pariški list "Temps" poroča z ozirom na to vprašanje: Za divi- zijo, ki je bila v boju, izkazuje račun, da je od 6. avgusta 1914 do 6. avgusta 1915 porabila 3,000,781 kilogramov mesa vseh vrst, ki so veljali 4,970,956 fran-

kov. Odstetih je 20,661 kilogra- mov, ker ti niso bili porabni. Za- klanih je bilo 19,555 glav živine. Za kožo se je dobilo 213,668 fran- kov.

Po kolikem oddanem strelu po-
stane top neraben?

Tekom sedanje svetovne vojne se je dognalo, da postane lahek poljski top šele po oddanem 6000 strelu neraben. Čim težji so topo- vi, tem hitreje postanejo nerabni. Težki trdnjavski topovi postane- jo že po oddanem 1000. strelu za nadaljnjo streljanje nerabni. Novi velikanski angleški ladijski topo- vi kalibra 38 centimetrov postane- jo nerabni že po oddanem 180. strelu.

Najstarejša žena v Evropi umrla. V Piotrkovu na Rusko-Polj- skem je umrla Fajga Krzak, stara 120 let. Krzakova je bila notri do zadnjega časa zdrava in čila. Ro- jena je bila leta 1795 in zapušča 148 potomcev.

CENIK KNJIG
katere ima v zalogi
SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:	Na valovih južnega morja	—10
Duhovni boj	Nikolaj Zrinski	—20
Marija Kaljica	O jetiki	—10
Vrtec nebeški	Odkritje Amerike, ves.	—30
	Prihajaš	—30
	Pregovori, prilike, reki	—30
	Prst božji	—20
	Randevous	—20
	Revolucija na Portugalskem	—20
	Senila	—10
	Stanley v Afriki	—20
	Sherlock Holmes,	—20
	3, 4, 5. in 6. zvezek po	—30
	Sveta noč	—20
	Srečolovec	—20
	Strah na Sokolskem gradu,	—20
	100 zvezkov	\$5.00
	Strelec	—20

WATERLOO

Francoski spisala: Erckmann-Chatrian.

Za "Glas Naroda" prevel G. P.

[2. (Nadaljevanje)]

— O, saj te dobro slišim! Že pol ure se premetavaš po postelji. Ha, ha, ha, saj je danes tudi nedelja!

Moral se je smejeti in tudi jaz sem se smeje poslovil od njega in z enim samim skokom sem skočil po stopnicah navzdol.

Na cesti je bilo še malo ljudi, a mesar Sappet mi je vsaki pot zaklical: — Pojdi malo sem, Jožef, moram ti nekaj povedati. Jaz pa nisem niti glave okrenil na stran in v par minutah sem bil zunaj mesta, na deželni cesti proti Vierwinden.

Oh, kako krasno vreme je bilo to in kako lepo leto! Kako je vse zelenelo in cvetelo in kako marljivo so skušali ljudje dohiteti izgubljeni čas, kako so sadili zgodnje zelje ter redkvice ter prekopalji zemljo, katero je potlačila kavalarija; kako je zadobil vsak svežega poguma ter pričakoval od božje dobre solnce in dežja, katerega se je tako zelo potrebovalo!

Ob celi poti so bili vsi ljudje zaposleni v vrtovih, ženske in stari. Kopalo se je, plelo ter letalo naokrog s škropilnicami.

— Heda, oče Thibaut! Heda, mati Fuerst! — sem klical, — le brzo od rok!

— Da, da, gospod Jožef, prav imate in tega je pač treba. To obleganje je ustavilo vse delo in raditega ne smemo izgubiti nič časa.

In kako neumorno so vozili že na vse zgodaj zjutraj proti mestu vozovi, obloženi z opako, kamenjem, deskami in hlodi, da se zgradi zopet hiše ter popravi od granat razrite strehe! Kako so pokali biči in kako so odmevala kladiva daleč v deželo! Povsod je bilo videti tesarje in zidarje, zaposlene pri hišah.

Oče Ulrik je bil že s svojimi tremi pomočniki na delu, da popravi streho na gostilni "Blumenkorb", katero so odnesle kroglice iz mesta. Slišati ga je bilo kako je žvižgal ter tolkel pri tem s kladivom v taktu. Da, sedaj je bil delaven čas, sedaj, ko se je končno zopet vrnil mir! Nikdo si ni več želel vojne, ne, kajti vsak je poznal vrednost miru doma ter si ni želel ničesar drugega kot da popravi vso to bedo. Zarez z žago, udarec s kladivom je boljši kot strel iz topa, to je vedel vsak. Tudi je vsakdo poznal napore in solze, da se v desetih letih zopet zgradi, kar so porušile granate v dveh minutah.

In kako vesel sem korakal po svoji poti! Tu ni bilo nobenega marširajočega semintja, kajti vedel sem, kam grem, ne da bi mi preje dal seržent Pinto posebno navodila. In kako krasno so žvrgoleli ti škrljanci, ki so se dvigali z tal v višine! In pa prepelice! Moj Bog, saj je človek le enkrat mlad! In kako prijetno sveže je bilo jutro, kako mlo so duhtele divje rože v grmovju! In potem se je pokazala streha stare hiše v Vierwinden in majhni dimnik, iz katerega se je dvigal dim.

— Tam je napravila sedaj Katarina ogenj ter nam kuha kavo! — O kako urne so bile takrat moje noge! Končno sem dospel do vasi ter prišel iti nekoliko bolj počasi, da pridem do sapa. Pri tem pa sem gledal na najino okence ter se veselil vnaprej. In tedaj so se odprla vrata in mati Grete, še v volnenem spodnjem krilu ter z metlijo v roki, se je obrnila in slišal sem, kako je vskliknila: — On je tukaj!

Nato je takoj prihitela Katarina v modri čepici ter mi zaklicala nasproti: — Ah, kako lepo! Sem že čakala nate. — Kako se je veselila! Kako ljubeznjivo sem jo pritisnil na svoje srce! Kako lepa je pač mladost! Vse to sem videl jasno pred seboj. Nato sem stopil s Katarino v staromodno sobo in teta Grete je navdušeno mahala z metlo ter rekla:

— No, sedaj je konec vseh konspiracij!

Srečno smo se smejali vsi in povabilo se me je, naj sedem. Dočim pa se je Katarina ozirala vame, je nadaljevala teta Grete:

— No, ali ni ta minister še ničesar pisal? Ali sploh noče odgovoriti? Ali nas smatra za primode? Prejšnji se je preveč gibal in sedanj se premalo. Prav sitno je, če se mora pustiti človek vedno komandirati. Saj vendar nisi nič več vojak, ko so te pustili ležati za mrtvega. Mi smo te rešili in ti nisi onim sedaj nič več mar.

— Ti imaš brez dvoma prav, teta Grete, — sem rekel jaz nato, — a midva se vendar ne moreva poročiti, ne da bi šla preje na mestno hišo in če tega ne storiva, naju župnik prav gotovo ne bo hotel poročiti.

Tedaj pa je postala teta zamisljena ter rekla končno:

— Vidiš, Jožef, za te ljudi, od prvega do zadnjega, še v zadostni meri skrbijo. Kdo pa plača orožnike in sodnike? Kdo župnike? Kdo vse druge? Mi. In kljub temu si niti ne upajo poročiti nas. To je naravnost sramotno in če bo šlo tako naprej, se bosta poročila v Švici.

Te besede so naju malo pomirile in v petju in smehu smo preživeli ostali dan.

II.

V tej moreči nestrpnosti sem kljub temu videl vsaki dan nekaj novega, kar se mi zdi kot prava komedija, katero se igra na sejmu. Župni in njega namestniki, občinski odborniki, trgovci in poljski čuvaji, vsi ti ljudje, katere je človek v zadnjih desetih letih smatral za najboljše prijatelje cesarja, ki so postali zelo strogi, če se je reklo le eno besedico proti cesarju, vsi ti so se shajali sedaj na trgu ali drugod ter zabavljali na tirana, roparja prestola in volkodlaka s Korzike. Človek bi si mislil, da jim je prizadejal Napoleon kako gorje, dočim so dobivali s svojimi družinami vedno le najmanjša mesta.

Jaz sem od takrat večkrat mislil na to, da je mogoče na ta način dobiti pod vsako vladno najboljša mesta. Kljub temu pa bi se sramoval upiti na ljudi, ki ne morejo nič več odgovoriti in katerim se je tolikokrat prilizovalo. Rajše bi ostal ubog ter delal pri tem poštno, kot si pa pridobil na ta način denar in ugled. No, pa taki so ljudje!

Priznati moram tudi, da niso delali tako naš prejšnji župan ter trije ali štirje občinski svetniki. Ti so vsaj nekaj držali nase in kričali niso imeli nobene časti v telesu.

Pri tem se domisljam, kako je pustil nekega dne župan iz Hakmatt popraviti pri nas svojo uro ter prišel pri tej priliki tako zelo zabavljati na cesarja, da je oče Gulden naenkrat vstal ter mu rekel:

— Tu imate svojo uro nazaj, gospod Michel, kajti za vas ne delam. — Kaj? Vi, ki ste še preteklo leto rekli pri vsaki priliki: — Veliki mož! ter ga vedno nazivali cesarjem in nikdar Napoleon in poleg tega še cesarja in kralja ter pokrovitelja švicarske zveze, vi ga zmerjate sedaj z volkodlakom ter imenujete Ludovika XVIII., Ludovika Občeljubljene? Sram vas bodi! Ali smatrate ljudi res za tako neumne ter jim ne prisojate nobenega spomina?

Nato je odgovoril oni prvi:

— Videti je natančno, da ste stari Jakobinec.

Nato je odgovoril oče Gulden:

— Kaj sem jaz, ni nikomur nič mar, na noben način pa nisem petolizec.

Bil je popolnoma bled v lice ter rekel končno: — Da, gospod Michel, lumpje ostanejo lumpje pod vsemi vladami.

Na oni dan je bilo njegovo ogorčenje tako veliko, da skoro ni mogel delati. Vsaki trenutek je skočil pokonec ter klical:

— Jožef, če bi bil imel kedaj simpatije do Burbonov, ta banda lopovov bi mi jo gotovo že davno uničila. Ta vrsta ljudi je, ki vse uniči, ker hvali vse, najde vse lepo in krasno ter ne najde na nobeni stvari napake. Če zakašlja kralj, dvigajo z navdušenimi klici roke proti nebu, z eno besedo, oni hočejo imeti skorjico od pogače. Če pa se smatra nato kralj ali cesar, zapeljan od njih stalnega navdušenja, za boga ter izbruhnejo revolucije, potem ga ti lopovi zapuste ter pričenjajo uganjati isto komedijo pri njegovih naslednikih. Na ta način ostanejo vedno na površju, dočim živi pošteni človek v bedi.

Ta zgodba se je pripetila pričetkom maja, ko se je potem lepakov na mestni hiši objavilo, da je prišel kralj, obdan od maršalov kraljestva, slovesno v mesto Pariz. Večji del prebivalstva mu je pohitel nasproti in stari, ženske in majhni otroci so splezali na balkone, da ga vidijo. On pa je šel napro v cerkev Notre Dame, da se zahvali Bogu in šele nato v Tuileries.

Nadalje se je objavilo, da je užival senat visoko čast, da ga je smel pozdraviti s krasnim nagovorom z vsebino, da ne nudijsi vsi notranji zapletljivi nobenega povoda za skrb; da je treba novega poguma in da ga bodo senatorji podpirali pri tem stremljenju. Ta nagovor je naletel na splošno odobravanje.

(Nadaljuje se).

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po 70c. gallon
crno vino po 50c.
Drobnik 4 gallon za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 gallon (sodeček) za \$16.00
Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N.Y.

NAZNANILLO.

Bojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo is obiskal naš zastopnik

MR. FRANK MEHL

kateri je upravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in is izjati pravovelnost potrdila. Bo jakom ga toplo priporočamo.

Upravišтво "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"The Bureau of Industrial and Immigration" na državi New York varuje in pomaga priseljencom, ki so bili odepeljani, opeje ali s katerimi se je slabo varalo.

Brezplačno se daje nasvete pri seljenem, kateri so bili odepeljani od bankirjev, odvetnikov, izpovedi in zemljišč, prodajalcev avtomobilov, listkov, spremeljvalov, kapiotov in posetnikov.

Daje se informacije v naslovu vsakega zadevka: kako postati seljivka, kjer se oglašajo za dnvijsanske listine.

Borodniki naj bi se sestali s pri seljeni na Ellis Islandu ali v arge Office.

SEŠAVNI DELEŽNI

DEPARTMENT

State Department of Labor

BUREAU OF INDUSTRIES

AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New York: 88 East 29th St., odprti vsaki dan od 9 ure zjutraj do 5 popoldne in sode svobodni od 9 do 11. PM.

POKOR ROJAKNI!

Najbolj splošno znano za ženske in moške, hake, kakor tudi za moške in ženske. Ako se radi to mazilo, zraslo v 6 tednih, krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi modrim krasno brila in brada in nebo. lo odzvali in se osvelji. Revmatizem, ki ali trganje v rokah, nogah in krilu v 8 dneh, a dolga zdravnica, opetline, bole, ture, krasne in grane, potne nope, kurje oči, bradavice, ozelbine v par dneh popolnoma odskrinim. Kdor bi moja zdravila brez vsakega razli, trije desetim za \$5.00. Pošite takoj po enik in knjižico, pošljem zastoni.

JAKOB WARECIC.

807 E. 24th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA

"GLAS NARODA" NAJVEČJI

SLOVENSKI DNEVNIK V EDE

CELENIAR.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 70tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

Obsega devet raznih zemljevidov

na 3 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakmah in zaščiten naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjema damo popust.

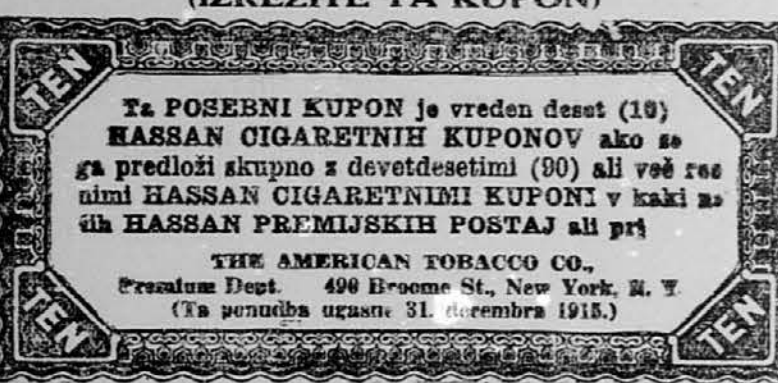
Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državljani o knjigi "Doli z orožjem!"

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga vso vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Staal ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehotno pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotako: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bo je tudi v Kolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Haris: To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem ji kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsaakemu jo bom poslušal. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli kje križemsvet in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na prečesljiv način vojna. Knjigo ni napisal noben vojni strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Beria pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street,

New York City, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljke tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljke v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$15.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.